

DONARA

UNA

BATALLADA

CADA

SEMMANA.

SI SE 'N VENEN MOLTAS

[tocará à somaten.

SE VEN

2 QUARTOS

PER

TOT ARREU.

ADMINISTRACIÓ

Rambla del Mitj, 20.

LA CAMPANA DE GRACIA.

ANIVERSARI DEL SITI DE GRACIA.

Recomendamos á nuestros lectores la adquisici6n del folleto LA CONTRIBUCION DE SANGRE. Sucesos de Barcelona, Gracia y pueblos comarcanos en la ulti6ma insurreccion de Abril de 1870, por Jos6 Roca y Roca, con un dietario del gefe de las fuerzas sublevadas. Adornado con 5 l6minas vale solo 2 rs.

LA CAMPANA DE GRACIA rendeix un tribut d' homenatge y dedica un recort als h6roes de la llibertat que moriren are f6 un any en las barricadas de Gracia defensant la llibertat del poble y combatent la indigna contribuci6n de sanch.

Saluda tamb6 a las familias dels difunts recordantlosi al mateix temps que los que han sacrificat sas vidas per los drets del poble han complert ab lo seu deber y que lluny de ser una pena ha de ser mes be una gloria per ditas familias lo poder dir en alta veu que un de sos membres ha mort com un valent y combatent un dels impostos mes deshonrosos que pesan sobre 'l pais.

Los h6roes que han mort en las barricadas han donat un exemple que deu ser per tots seguit.

Tothom deu estar disposat a sacrificar fins la ulti6ma gota de la seva sanch pe 'l b6 del pais.

Lo qui compleix ab son deber deixa bona memoria d' ell en la terra y 's f6 digne del respecte p6blich, de la consideraci6n de tothom.

Prenem exemple dels m6rtirs de la llibertat, y ja que la causa de la llibertat es justa, estiguem tots disposats, fem tots prop6sits d' imitarlos.

¡Gloria eterna als h6roes de la causa del poble!

¡Viva la Llibertat!
¡Abaix las quintas!

L' ASSALT DE GRACIA.

Avuy fa un any que Gracia 's va cubrir de gloria.

Abuy tamb6 fa un any que 'l general Gaminde, aixis com las turbas qu' estaban baix las sevas ordres, varen donar un altre escandol en lo nostre pais.

Gracia, may sorda a la veu del deber, volgu6 concórrer a la ajuda de sos germans de Sans, y 's va pronunciar contra la contribuci6n de Sanch.

Los que habian dit en Sans ¡abaix las quintas! tenian rah6, y per aquet motiu Gracia, sempre lliberal, sempre disposada a sacrificar-se per la causa del poble, se va aixecar en armas dolant tamb6 lo crit de ¡abaix las quintas.

Lo general Gaminde, enemich constant del poble, com ho ha demostrat sempre que ha tingut ocasi6n, va donar, ab motiu de la insurrecci6n de Gracia, una altra proba de lo poch qu' estima los drets del poble, de lo poch que respecta la propietat y de la escassa aptitud que t6 per desempenyar lo carrech qu' encara desempenya.

L' artilleria, destruint edificis, fou la encarregada durant quatre dias de apagar lo foch de las barricadas y de fer retirar als insurrectos.

No s' ha vist res mes ridicul que lo siti de Gracia, ridicul6s que contrasta marcadament ab l' heroicitat de la gent sitiada.

Un grapat de valents, uns doscents homens mal armats, y pessimament municionats mantingueren en constant alarma a tot un exer-

cit y a son general en gefe don Eugeni de Gaminde.

Qualsevol al veurer tantas baterias funcionant contra Gracia, al veurer arribar tants batallons, al veurer formar tantas brigadas y al veurer tants generals y brigadiers s' hauria figurat que quan menos s' tractaba de una invasi6n estrangera.

Y no obstant de lo que 's tractaba era solsaument de probar una vegada mes que don Eugeni de Gaminde, avuy tinent general del exercit espanyol, era massa petit pel lloch que ocupava, y que 'ls sublevats de Gracia eran massa grans per un enemich tant petit.

Quatre dias d' un siti vergonyos, quatre dias d' un bombardeig deshonros, tantas vengudas de tropa acabaren ab una entrada sense resistencia, qu'ells ne titulan *assalt!* (y tant *assalt!*) en la qual las turbas desenfrenadas, se varen entregar a tota especie d' accions dignas de Marruecos.

Gracia conservar6 eternament recort d' aquells dias de conmoci6n y d' aquellas escenas censurables.

Se 'n recordar6 y procurar6 no olvidarse'n facilmente...

Desde aquells dias tristos ha transcorregut un any y tant Gracia com en Gaminde han obtingut lo seu premi.

Gracia per sas heroicitats ha obtingut lo sorteix d' aquest any!

¡Lo general Gaminde t6 un altre entorxat y 'l nombrament de Senador!

¡Visca Espanya ab honra!

S.

LO QUATRE D' ABRIL DE 1870.

I.

Bressolant un infant6
s' est6 la mare en sa cambra,
per millor ferlo adormir
cantantli dolsas corrandas.

La bellesa de l' infant
a la mare t6 encisada,
que veu sa vida en lo nin,
que en l' esguart del niu veu s' 6nima.

Mentres la mare sonriu
tot besant sas tendras galdas,
son marit entra febr6s
y espurnejant la mirada.

—¡Qu6 teniu, lo meu marit,
qu' est6u tant mudat de cara?
—¡Qu' ha de esser, la meva esposa,
sols qu' est6 en perills la p6tria!

Lo nin qu' est6u bressolant
ofegueulo, si sou mare,
que ja desd' ara p6l rey
sa vida 'ns ser6 furtada.

Si un br6 li port6u d' amor
feuli prompte la mortalla,
que no neix lo catal6
per' veure a sa terra esclava.

—Marit, no l' ofegar6
ni li far6 la mortalla;
ans vull que mame en mos pits
l' odi a foranas nissagas.

—Esposa, ja 'm crida 'l foch,
vinga 'l trabuch y la manta,
qu' ans qu' arrossegar cadenas
la mort m' aplegue en sas alas.

—Mon esp6s, en lo bressol
adormida hi dexo l' 6nima,

mes tamb6 a mi 'm crida 'l foch
y ser6 vostra companya.

Al infant vetllar6 D6u
mentre 'l defensa sa mare.
Si del pare veig la mort
la mara sabr6 venjarla!

Y abd6s, fent un pat6 al nin,
se 'n van, plens 'ls ulls de ll6grimas,
mentres branda a somatent
la enregullada campana.

II.

Arreu, brunseixeu las balas,
dels ferits brolla la sanch,
l' atapahida fumera
puja al cel la llibertat.

Damunt pil6 de cadavres
estrenyent l' arma ab las mans,
fit a fit l' enemich guayta
lo marit ab fer esguart.

A son costat t6 sa esposa
a D6u per' son fill pregant,
pregant a D6u p6l esp6s
y a Deu pregant p6ls companys.

Aqui 'n cau un sense vida,
enll6 un altre agonetjant,
mes a doll las balas xiulan,
la mort vetlla p6l combat.

Lo marit prenent coratge
engega 'l trabuch, y cau.
Las balas que li retornan,
al mitx del cos l' han nafrat.

—Adeussiau, esposa meva,
doneu un b6s al infant.
Son pare que 'l defenia,
desde 'l cel lo vetllar6.

—Mon esp6s, moriu ab gloria,
no moriu com un cobart.
Lo fill que ay tal sanch hereti
no pot servir als tirans.

—Sento que ja 'm futx la vida,
esposa meva, adeussiau.
—Marit, no tingau temensa,
vostra dona us venjar6.

Y llensant l' 6ltim suspir
en sos ulls mort son esguart,
y sa dona encoratjada
s' arma estrenyent entre las mans.

Y creix l' espessa fumera,
y l' enemich va avansant,
mes per toc6 a somatent
encara queda 'l batall.

III.

Vensuda la vila jau
que per sos fills ans lluytava,
mes queda vensuda ab gloria
com a vila catalana.

Avuy ja tant sols s' hi sent
lo saquetx de gent estrangera,
fins per adormir l' infant
la mare canta ab veu baixa.

Avuy no li canta al nin
cansonetes ni corrandas,
li canta cansons de guerra
pera venjar a son pare.

Y de sa mare en lo pit
odi a mort lo nin ne mama;
si com ell tots s' alletessen
la p6tria no fora esclava.

Y mentres s' ou lo burgit
del saquetx de l' hort forana,
¡venjansa! la mare diu,
y ¡venjansa! son fill mama.

FRANCESC MATA.

¡ABAIX LAS QUINTAS!

Abuy fá un any que tot lo pla de Barcelona estava conmogut.

Lo sorteig pera la quinta celebrat uns quants dias avans en Sans, habia indignat de tal manera los ánimos que no fou possible evitar escenas tristas y dolorosas, promogudas pe 'ls que prometeren al poble lo que no li han complert. No en va s' atenta contra la llibertat de un poble, no en vá se li deixa de cumplir lo que publica y solemnement s' li ha promés.

La contribució de sanch, per demés odiada en un poble tant actiu y treballador, tant amant de la llibertat y de la sagrada institució de la familia com es lo poble catalá; per mes que fassin los tirans, per mes forsa que tingan, per mes que amenassin, no s' arrelará may.

Lo poble vol ser llibre y no consentirá may en ser esclau.

Lo poble vol treballar y ja may convindrà en fer abdicació de son caracter y de sos instints nobles per passar á ser una miserable máquina que á mes de no produir res gasta molt y es un perill permanent per los drets populars.

¡Que d' estrany té donchs que are fa un any lo pla d' Barcelona en pes protestes en nom de Catalunya contra 'l restabliment de las quintas, contra 'l restabliment d' una contribució odiosa, malehida, infame que ja tothom creya abolida?

La rahó y la justicia estaban de part del poble y sols fou posible acallar sa veu, la veu de la veritat, á canonadas.

Y encara aixis sols s' ofegá la veu del poble per breus instants. Las aspiracions justas ja may desapareixen. Per xo lo crit de ¡abaix las quintas! que ahir sonaba com l' eco fidel d' una justa aspiració, sona abuy encara y sonará sempre mes fins que la abolició de la contribució de sanch siga un fet.

En va, donchs, satelits y lacayos dels fronts coronats arrancareu de las filas del poble los que voleu convertir en vassalls vostres; en va voldreu que las bayonetas sigan lo fonament solit del vostre edifici ja mitj descalbrat; en va lo estruendo del canó y lo suroll de la fusilleria seran los unichs arguments que oposareu á las peticions fundadas del poble.

Lo dia de la desaparació de las quintas se acosta, porque s' acosta 'l dia del adveniment de la República Federal y allavoras los que avuy us serveixen de lacayos seran los que us demanarán compte dels anys que 'ls heu tingut esclaus.

¡Aquest any heu quintat! ¡Saben porque? Perque ja s' ha acabat lo temps de las calaveradas. Si voleu repartirvos graus y condecoracions será precis que dongueu un pas mes pel camí del cinisme y que ni la excusa tingueu de que premieu tal ó qual fet heroich.

S' ha acabat lo temps de las calaveradas, prou sanch inutil s' haderramat ja. Si vosaltres no escatimeu ni la sanch del poble, ni la dels vostres lacayos, apreneu de un poble que, mes humanitari que valtres, escatima fins la de aquells que sols serveixen per donar trastorns cada dia á la nostra desventura nació.

S' ha acabat ja lo temps de las calaveradas. Mentres sigueu forts, mes forts que nosaltres, ja que es lo dret de la forsa y cap altre lo dret que us sosté, maneu.

Aproveiteus mentres us passa l' hora; quiteu, rifeu als homens com si 's tractés d' uns sers sense inteligencia y sense voluntat llibre; imposeu contribucions exageradas que per tot serveixin menos per lo que haurian de servir:

aprofiteus, porque 'l dia que se 'us acabi ja hi podreu fer una bona creu.

Aproveiteus, porque las vostras farsas no durarán pas sempre y vindrá un dia que s' haurán d' acabar.

Aproveiteus, porque 'l poble vol justicia, lo poble vol la República y la República vindrá.

Y aquell dia haurá caigut del tot la vostra obra, aquell dia triunfará de veras la justicia.

Allaveras no tindreu, com are, la sort de tot un poble dins del vostre puny, ni los fills de la terra haurán d' abandonar la casa, la familia y lo treball per anar á sostenir en lo trono á un estranjer.

¡Creyeu que aixó no vindrá?

Tambe creya Isabel segona que no cauria y avuy es una reina sense trono. També Napoleon se afiguraba que estava molt ben arrelat en son imperi y avuy la Fransa té republica. També Pio Nové 's creya molt segur en Roma y avuy Roma es dels Italians.

No dupteu de lo que 'us diem.

Heu tirat un guant al poble y 'l poble l' ha recullit.

Avuy calla, avuy contempla impassible la seva desgracia; avuy mira ab silenci lo que passa. Mes ¡ay! no callará sempre. Lo dia que parli aixecará ben be la veu y 's fará sentir, com se va fer sentir lo dia 29 de Setembre de 1868, com se va fer sentir lo any 54, com se va fer sentir lo dia 2 de Maig, com se va fer sentir en lo Bruch, com s' ha fet sentir sempre que la mosca li ha pujat al nas.

No canteu victoria porque heu quintat. La vostra victoria d' avuy es la derrota vergonyosa de demá.

Estigeu sempre á punt de pujar en lo tren, prepareu bé las maletas, porque lo tren está á punt de marxar.

No mes falta que xiuli la locomotora porque s posi en moviment, y com mes quintareu, com mes escarni fareu de la voluntat del poble mes s' acostará 'l dia de que la locomotora xiuli.

Y quan lo tren marxi ¡ay de vosaltres si voleu deturar son impuls! Sortintse allavoras de son curs natural us precipitaria á tots en algun precipici.

A. SERRA.

LA CONTRIBUCIÓ DE SANCH.

BALADA.

I.

En la plassa de la Vila,
de jovent prou que n' hi ha...!

Uns alegres y altres tristos,
uns rient y altres plorant.

Las maretas al cel pregan
per sos fills tant estimats,
malehint de Catalunya
la contribució de sanch.

¡Ay maretas, jo vos planyo,
com vos plany tot catalá,
puig després las amarguras
que pe 'ls nins hebeu passat

y, joyosas, vostra planta
ne veyeu que vá arrelant,
ne vé un hom, qu' us arrebatava
sense atendre á vostre afany,

sens pensar en l' amargura
y 'l verí que en lo cor hi há,
eixa branca que ufanosa
fá tant temps hebeu criat.

Catalunya, Catalunya...
si es que encar' hi há catalans,
ab dalé deus cridar: ¡FORA

LA CONTRIBUCIÓ DE SANCH!

II.

Pe 'l camí d' una masía
joventets ne van plorant...

De la Vila se n' ausentan,
potses no tornarán may.

Uns ne portan de sas mares
recorts tristos y altres grats:

uns n' entonan una marxa,
molts no saben caminá,

y las ninas que 'ls aguardan
de 'l Poblet, de hont se 'n van

un sonris de despedida
desde lluny 'ls van tirant.

Al darrera van los pares
de sos fills tant estimats,

mentre 'l sol ja se n' oculta
per no veurer 'l llagrimall

que llanega per las caras
de 'l jovent que vá á soldat...

¡Y tú aguantas, Catalunya,
la cadena de 'l Esclau,

quan nasqueres per ser lliure
y gosá de Llibertat?

¡Ay de 'l hom que no diu: FORA
LA CONTRIBUCIÓ DE SANCH!

III.

¡Pobra Patria! ¡Pobra Patria,
qui t' ha vist y qui t' veurá!

Ni la ploma del poeta,
ni de 'ls ángels lo dols cant,

ni la guerra, aqueixa lluyta
que destrossa 'l cor humá,

seran prou per retornarte
lo plaher tant estimat...!

¡Qué se 's feta la bravura?
¡Qué s' han fet los homes braus,

si los joves com á ovelles
ne van tots á ser soldats?

Plora Espanya, plora Espanya,
plora llágrimas de sanch,

puig la ditxa que has perdut
ja may mes la trobarás.

Desperteus de vostre sómmit,
despertéu vos, Catalans,
y crideu: ab dalé ¡FORA

LA CONTRIBUCIÓ DE SANCH!
PÁU ROSELLA

AL HÉROE DEL ASSALT DE GRACIA.

Voldria avuy tenir l' arpa de Orfeo,
que atreya, ab sos acorts, als elefants;
l' inspiració voldria, de Tirteo,
que cantaba 'l valor dels espartans.

Per cantar una Iliada ab gran pompa,
una glória, que 'l mon no 'n té de igual,
ni de Homero tinch ¡ay! l' épica trompa,
ni tinch del Tasso 'l foch. ¡Oh sort fatal!

¡Del Geni, sens tenir la flama eterna,
com narraré de un héroe 'l magno cor!
¡Com de Gracia l' assalt, Troya moderna,
puch ensalsar, sense 'l divi tresor...!

¡Pero qué dich...! Cap meu, avuy deliras.
¡Oh General Bum bum, tos fets novells,
no necessitan trompas, sons de liras,
ni han de cercar cantors: se bastan ells!

¡Qui ha posat á una Vila sens defensa,
un siti ab tota forma...? No mes tú.
¡Qui es que, fora de tú, proyectils llensa
á un lloch sense contraris...? ¡Qui? Ningú.

¡Porteu llorers, oh genis de la guerra!
al General Bum bum! ¡Lloheulo bé,
al héroe sens segon, que en nostra terra
ha realisat lo que ningú cregué!

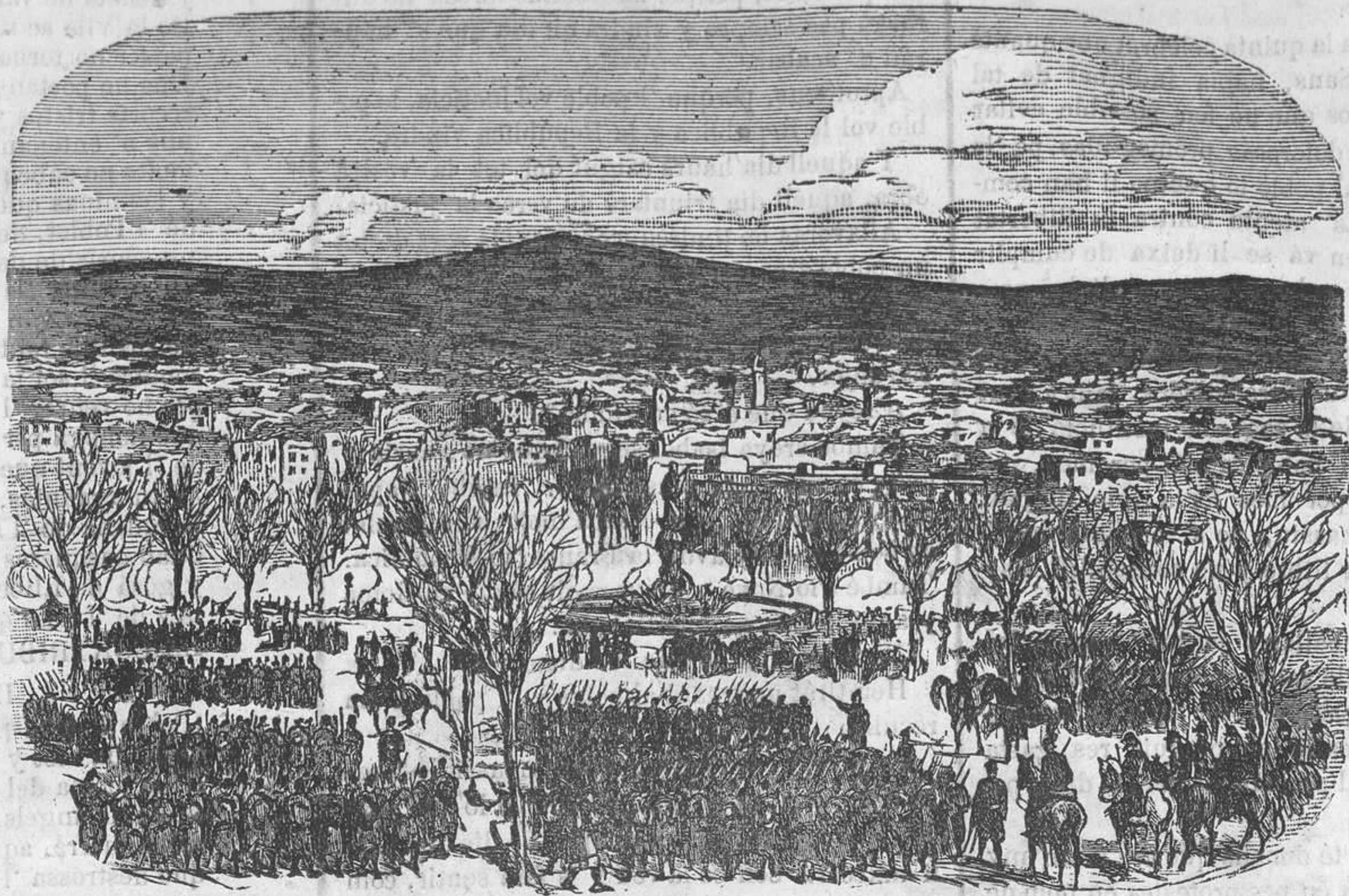
¡Famas que en bronze 'ns mostra a vuy! 'l Historia,
tú Alexandre, y Cèsar, y Napoleon...
mireu l' assalt de Gracia...! Ab tal victoria,
pigmeos heu quedat. ¡Abaix lo front!

¡Qué heu fet de aixó al costat! ¡Qui us aclama,
després de un fet que al mon deixa parat!
¡Qué adquirireu tots junts? ¡Eterna fama...?
¡L' héroe de Gracia, donchs... un entorxat!

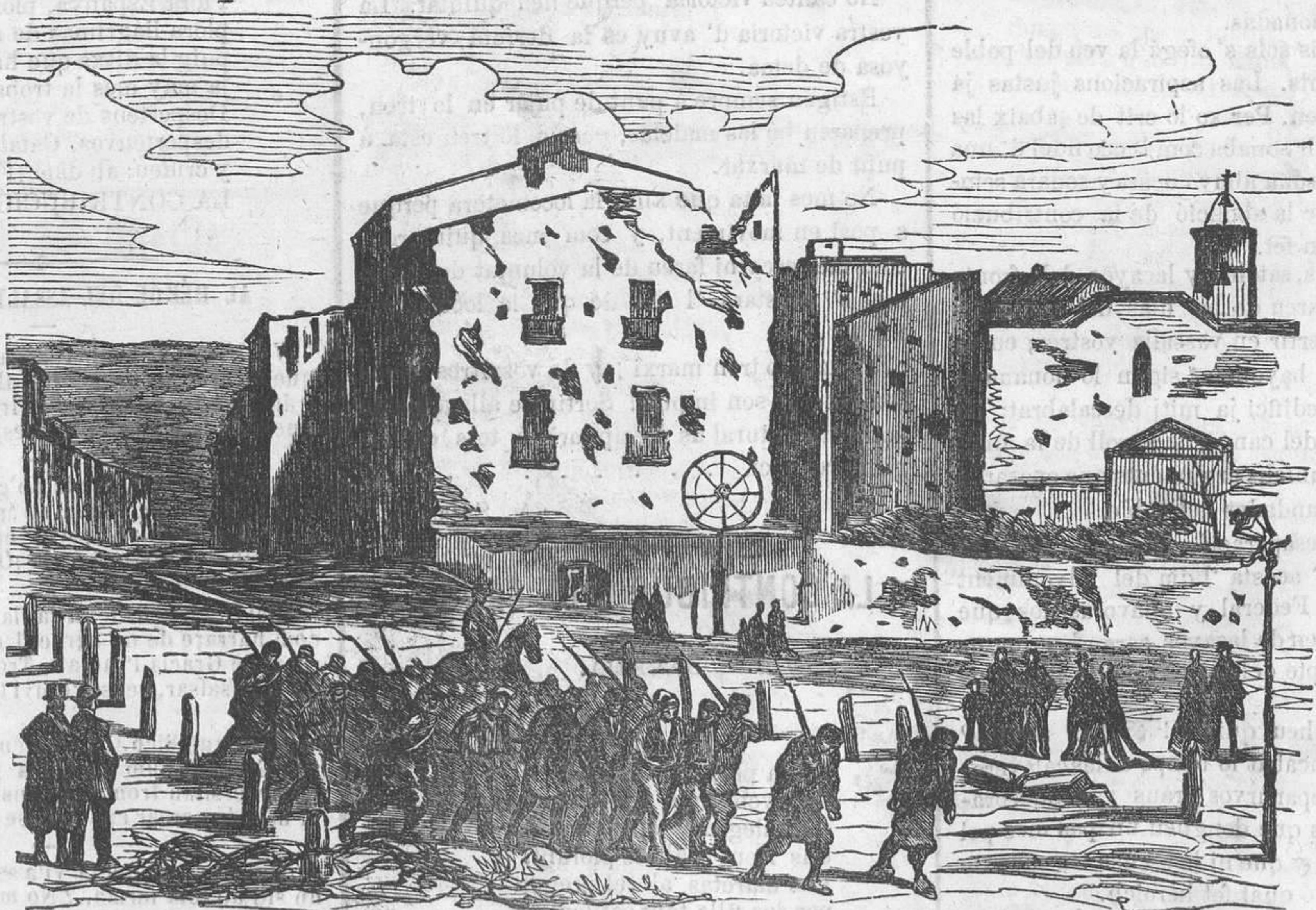
FELIP CASALS.

Imp. de la V. H. de Gaspar.—I. Lopez Editor.

SITI DE GRACIA.

ATACH DE GRACIA.

ASPECTE DE LA VILA DESPRÉS DE LA ENTRADA DEL EXERCIT ESPANYOL.

Mentres veyeu desfilars regiments pe 'ls carrers... no cregueu, per mes que us ho digan los progressistas, que hi hagi llibertat en Espanya.

L' exercit es l' enemich mes gros que t'è la llibertat.

Lo general Prim digué una vegada, quan encara estava en la oposició: que tanquin la tropa en los cuartels y veurem per qui está 'l país.

Lo mateix diem are nosaltres: tanqueu la tropa en los cuartels y veurém si 'l po-

ble esta per valtres ó per nosaltres.

Ja 'us garanteixo jo que may mesquinariu.

Ab las quintas vosaltres, monarquichs, agafeu al lome de vint anys y, sense dret per ferho, l' arranqueu del seno de la familia, atentant aixis á la llibertat individual. ¿Y vosaltres teniu lo cinisma de cridar viva la llibertat?

Qui té tres cents duros queda llibre del servey encara que tregui un número baix: qui no 'ls té ha d' agafar lo fusell. Es á

dir que per no ser esclau, lo primer que 's necessita es no ser pobre. [Es á dir, que 'ls pobres tenen duas desgracias: la de no ser richs y la de ser esclaus.

¿Y vosaltres senyors monarquichs teniu prou valor per cridar viva la igualtat.

L'home quan passa á ser soldat deixa de ser tal home. Si no vol anar á presiri ó ser fusellat té de sufrir las insolencias y los insults de tota lley de son superior. ¿Y vosaltres, monarquichs, goseu á cridar viva la fraternitat?

¡Hipócritas! ¡Farsants! ¡Imbecils!